

การประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ชุมชนโศกาสัมคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

The Application of Pancasila Principle to Develop Life Quality of Pokasamakki Community, Muang District, Krabi Province

พระชนสรณ์ กุศลจิตโต (เรียวกลาง), พระครูจิตตสุนทร, พระครูโฆสิตวิพัฒนานุกุล

Phra Chanasorn Kusalachitto (Reawklang), Phrakru Chittasunthon,

Phrakru Khositwattananukul

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Master of Buddhism Program, Mahachulalongkornrajavidyalaya University,

Nakhon Si Thammarat, Thailand

Corresponding Author, E-mail: 6503205027@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโศกาสัมคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 2) ศึกษาหลักศีล 5 ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท และ 3) ประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโศกาสัมคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มเป้าหมาย 4 กลุ่ม ได้แก่ พระสงฆ์ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชน แล้วนำข้อมูลจากที่ได้มาวิเคราะห์ ประมวลความ สรุปผล และนำเสนอในรูปแบบการเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของชุมชนโศกาสัมคคี ประกอบด้วย 1) บุคคลเป็นกระบวนการสร้างหลักประกันคุณภาพชีวิตในมิติของบุคคล 2) ครอบครัว เป็นการสร้างหลักประกันที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง คือ ครอบครัว บรรดาผู้ใหญ่ทั้งที่เป็นปู่ย่า ตายายและพ่อแม่ควรประพฤติปฏิบัติตนเอง เป็นต้นแบบที่ดีแก่เยาวชนหรือบรรดาลูกหลาน เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความอบอุ่นภายในครอบครัว 3) สังคม เป็นการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในสังคมจะต้องมีกฎระเบียบวินัย หรือกติกาในชุมชนและสังคมตัวเอง เพื่อความผาสุกและปกติสุขของชุมชน

2. หลักศีล 5 ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท ได้แก่ 1) เว้นจากการปลงชีวิต, เว้นจากการฆ่าการประทุษร้ายกัน 2) เว้นจากการถือเอาของที่เขามิได้ให้, เว้นจากการลักโก่ง ละเมิดกรรมสิทธิ์ ทำลายทรัพย์สิน 3) เว้นจากการประพฤติดินกาม, เว้นจาก

ได้รับบทความ: 23 ตุลาคม 2567; แก้ไขบทความ: 13 ธันวาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 16 ธันวาคม 2567

Received: October 23, 2024; Revised: December 13, 2024; Accepted: December 16, 2024

การล่วงละเมิดสิ่งที่ผู้อื่นรักใคร่หวงแหน 4) เว้นจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง และ 5) เว้นจากน้ำเมา คือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท, เว้นจากสิ่งเสพติดให้โทษ

3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มั่นคงและยังประโยชน์สุขต่อตนเอง คือ ความขยันหมั่นเพียร การเก็บออมรักษาทรัพย์สิน การเลือกคบมิตรที่ดี และการดำเนินชีวิตโดยชอบและความมั่นคงจะบังเกิดขึ้น มีศรัทธาที่ถูกต้องบริบูรณ์ด้วยศีลธรรม รู้จักการแบ่งปันและเสียสละ และการมีปัญหาในการพิจารณาชีวิตที่ถูกต้อง อันจะเป็นแนวทางแห่งการดับทุกข์ นำมาซึ่งความสุขในชีวิต ชุมชน และสังคมต่อไป

คำสำคัญ: ศีล 5, การพัฒนาคุณภาพชีวิต, ชุมชนโมกขสามัคคี

Abstract

The purpose of this research were: 1) to study the concept of quality of life development of Pokasamakki community, Mueang District, Krabi Province, 2) to study the Five Precepts as stated in Theravada Buddhist scriptures, and 3) to apply the Five Precepts to quality of life development of Pokasamakki community, Mueang District, Krabi Province. It is a qualitative field research by conducting in-depth interviews four target groups include monks, community leaders Elderly group Youth group and then analyzing the data, summarizing the results, and presenting them in a descriptive writing format.

The research results found that:

1. The concept of quality of life in the Phokasamakki community consists of 1) Individuals: This is a process of creating a guarantee of quality of life in the personal dimension. 2) Family: This is creating one of the most important guarantees, namely, the family. All adults, including grandparents and parents, should behave themselves as good examples for the youth or their children in order to create love, unity and warmth within the family. 3) Society: This is the coexistence of members of society, who must have rules and regulations in the community and their own society for the happiness and normalcy of the community.

2. The 5 precepts that appear in Theravada Buddhism are: 1) to abstain from killing 2) to abstain from stealing 3) to abstain from sexual misconduct 4) to abstain from false speech and 5) to abstain from intoxicants causing heedlessness.

3. The development of a stable quality of life and self-benefit is diligence, preservation of assets, association with good friends. Besides, living a good life and stability in the future requires the right faith and precepts without any violation, knowing how to sacrifice and have wisdom to consider the right life as the way to end suffering, to bring happiness in life and community.

Keywords: Pancasila Principle, Develop Life Quality, Pokasamakki Community

1. บทนำ

ประเทศไทยในปัจจุบันประกอบด้วย 3 สถาบันหลัก ที่เป็นเอกลักษณ์ของชนชาติไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา (พระพุทธศาสนา) และพระมหากษัตริย์ ที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวในการอยู่ร่วมกันหล่อหลอมให้คนไทยเกิดความรักความสามัคคี และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขมาอย่างยาวนานบนพื้นฐานของการดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนา เพราะสังคมไทยนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ ถือว่าเป็นศาสนาประจำชาติ การดำเนินชีวิตของคนไทยและวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้รับอิทธิพลหล่อหลอมด้วยการหลักธรรมคำสอนตามหลักพระพุทธศาสนา โดยมีหลักธรรมที่เป็นเบื้องต้นในการนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน คือ ศีล โดยศีลเป็นกำลังไม่มีที่เปรียบ ศีลเป็นอาวุธสูงสุด เป็นเครื่องประดับอย่างประเสริฐสุด ศีลเป็นเกาะอย่างอัศจรรย์ เป็นเลิศในโลกนี้ (สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน), 2557: 14) ซึ่งหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา นั้นมุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีการคิดอย่างมีเหตุผล และการดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2552: 2) พระพุทธศาสนาได้ชื่อว่าเป็นศาสนาแห่งสันติภาพ เพราะประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนาไม่เคยมีครั้งใดเลยที่สนับสนุนหรือก่อให้เกิดสงคราม เนื่องจากมีหลักปฏิบัติที่ควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ไม่ให้ล่วงละเมิดหรือเบียดเบียนผู้อื่น ซึ่งเป็นต้นตอแห่งความขัดแย้งและความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ศีล 5 ที่ทำให้เกิดความสงบ ทั้งในระดับปัจเจกชน สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก” (วสิน อินทสระ, 2549: 37) ถ้าสังคมขาดการควบคุมด้วยศีล มีการล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่นด้วยทางกายบ้าง ละเมิดทางทรัพย์สินบ้าง มนุษย์จะรู้สึกหวาดหวั่นสะพรึงกลัว และรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ถ้าสังคมมีการควบคุมด้วยศีล ไม่ประทุษร้ายกัน ด้วยทางกาย ทางวาจา สังคมของเราน่าอยู่มากทีเดียว ดังนั้น ศีลมีความหมายว่า ปกติเย็น ระเบียบวินัย กล่าวคือ ผู้มีศีลต้องมีกายวาจาและใจเย็นสบาย ไม่เร่าร้อนด้วย รากะ โทสะ และโมหะ เป็นผู้มียกยสุจริต วชิสุจริต และมโนสุจริต ศีล 5 จึงเป็นข้อปฏิบัติที่มีประโยชน์ต่อสังคมอย่างมาก จึงจำเป็นต้องเข้าใจในหลักของศีล 5 เพื่อประโยชน์แก่คนรักษาศีล 5 เอง และเพื่อความสงบสุขของสังคมด้วย (พระเวรินทร์ เทวโนโท, 2544: 83)

นอกจากนี้วัดและชุมชนยังได้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในการดำเนินวิถีชีวิตประจำวันมาเป็นเวลาช้านาน จนนับได้ว่าวัดและชุมชนต่างก็มีความผูกพันต่อกันเป็น

อย่างดีจนกล่าวได้ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นทุนทางจิตวิญญาณ และทุนทางวัฒนธรรมในสังคมไทยมาตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน ตั้งแต่เกิดจนตาย ดังนั้น บ้าน วัด โรงเรียน จึงเป็นทุนมรดกทางสังคมที่มีมาคู่สังคมไทย สถาบันทั้ง 3 จึงมีความสัมพันธ์ในทางสังคม และเป็นตัวเชื่อมโยงกิจกรรมในชุมชนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม พระพุทธศาสนาเป็นพื้นฐานสำคัญอย่างยิ่งที่จะกำหนดวิถีชีวิตของคนในสังคมไทย เพราะพระพุทธศาสนาได้เข้ามาเผยแผ่ในแผ่นดินอันเป็นที่อยู่ของคนไทยนานหลายร้อยปี ชาวไทยส่วนใหญ่ยอมรับหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต พิธีกรรม คำสอน และการปฏิบัติตามแนวคำสอนในพระพุทธศาสนาบางอย่างได้กลายเป็นขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม และประเพณีของคนไทย ดังจะเห็นได้จากปัจจุบันประชาชนชาวไทยนับถือพระพุทธศาสนาถึงร้อยละ 95 แม้พระพุทธศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย แต่สังคมไทยก็มีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นมาตลอดจนถึงปัจจุบัน ดังปรากฏในข่าวสะเทือนขวัญและจิตใจคนไทยที่มักจะมีการเบียดเบียนชีวิตทรัพย์สินฉ้อโกง หลอกลวงกันและกันอยู่เสมอ

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ เพื่อให้ชุมชนแห่งนี้มีหลักประกัน 5 อย่างที่สอดคล้องกับการรักษาศีล 5 ได้แก่ หลักประกันชีวิต คือ การไม่ฆ่ากัน ไม่ทำร้ายกัน การไม่พยาบาทปองร้ายซึ่งกันและกัน หลักประกันทรัพย์สิน คือ การไม่ลักขโมย ไม่ถือเอาของคนอื่น ไม่ชิงทรัพย์ ไม่ฉกทรัพย์ของคนอื่น หลักประกันครอบครัว คือ ไม่ค้าประเวณี ไม่ประเวณีกับคนอื่น มีความซื่อสัตย์ต่อกันและกัน หลักประกันสังคม คือ การไม่พูดหลอกลวงคนอื่น มีสัจจะในการพูด ไม่พูดให้คนแตกแยก และหลักประกันสุขภาพ คือ ไม่หมกมุ่นในการดื่ม การเสพสิ่งมีนเมาเพราะเป็นเหตุแห่งความประมาททุกอย่างเมื่อบุคคลรู้จักประโยชน์ของการรักษาศีล 5 ด้วย ย่อมมีผลต่อความสงบสุข ของชีวิตทรัพย์สิน ของตนเอง และผู้อื่นทำให้ ชุมชนเกิดสันติสุขในที่สุด

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
2. เพื่อศึกษาศีล 5 ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท
3. เพื่อประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน โกศาสามัคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยทั้งในเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาในเชิงเอกสาร (Documentary Study) ทำการศึกษาและ รวบรวม ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งพระไตรปิฎก หนังสือ รายงานการวิจัย และเอกสารอื่น ๆ เกี่ยวกับ หลักศีล 5 ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท และหลักศีล 5 กับการดำเนินชีวิต

2. การศึกษาในภาคสนาม (Field Study) เพื่อศึกษาการดำเนินชีวิต และการประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของชุมชนโกศาสามัคคีอำเภอมือง จังหวัดกระบี่ โดยมีขั้นตอนในการศึกษาดังนี้ 1) กำหนดกลุ่มประชากรเป้าหมายที่จะศึกษา ได้แก่ พระสงฆ์ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชน ของชุมชนโกศาสามัคคีอำเภอมือง จังหวัดกระบี่ 2) ศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key-informant) ทั้งนี้ เพื่อ พิจารณาถึงคุณภาพชีวิต และการประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ในการ ดำเนินชีวิตของชุมชนโกศา สามัคคี อำเภอมือง จังหวัดกระบี่ 3) ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ถึงการประยุกต์ใช้หลักศีล 5 เพื่อค้ำประกันคุณภาพชีวิต ของของชุมชนโกศาสามัคคีอำเภอมือง จังหวัดกระบี่ 4) ถอดองค์ ความรู้การประยุกต์ใช้หลักศีล 5 เพื่อค้ำประกันคุณภาพชีวิตของของชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอมือง จังหวัดกระบี่ 5) สรุปผลการศึกษาวิจัย และข้อเสนอแนะทั้งในระดับนโยบาย องค์การ ชุมชน และระดับปัจเจกบุคคล

3.2 พื้นที่ดำเนินการวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. พื้นที่ดำเนินการวิจัย ได้แก่ ของชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอมือง จังหวัดกระบี่
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมจำนวน 20 รูป/คน ประกอบด้วย
 - 1) พระสงฆ์ วัดโกศาสามัคคีอำเภอมือง จังหวัดกระบี่จำนวน 5 รูป
 - 2) กลุ่มผู้นำชุมชน ของชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอมือง จังหวัดกระบี่ จำนวน 5 คน
 - 3) กลุ่มผู้สูงอายุ ของชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอมือง จังหวัดกระบี่ จำนวน 5 คน
 - 4) กลุ่มเยาวชน ของชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอมือง จังหวัดกระบี่ จำนวน 5 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนาขึ้นจากการทบทวนเอกสารวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาสถานการณ์ของชุมชน โดยผ่านการ วิเคราะห์เนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ ได้แก่

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยดำเนินการออกแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต และการประยุกต์ใช้หลักศีล 5 เพื่อค้ำประกันคุณภาพชีวิตของของชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอมือง จังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย

1. การดำเนินวิถีชีวิตประจำวัน และการดำเนินวิถีชีวิตประจำวันตามหลักศีล 5 ของชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
2. กระบวนการส่งเสริมหลักศีล 5 เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักประกันชีวิตหลักประกันทรัพย์สิน หลักประกันครอบครัว หลักประกันสังคม และหลักประกันสุขภาพ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ติดต่อประสานงานกับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 กลุ่มเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินชีวิต และกระบวนการส่งเสริมหลักศีล 5 เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโกศาสามัคคี
5. ดำเนินการวิเคราะห์การดำเนินชีวิต และการประยุกต์หลักศีล 5 เพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของชุมชนโกศาสามัคคี
6. ถอดองค์ความรู้การประยุกต์หลักศีล 5 เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโกศา สามัคคี 17

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มาจัดหมวดหมู่ แยกประเด็น และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการพิจารณาความสอดคล้องกับสถานการณ์พื้นที่และ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาข้อสรุปและเรียบเรียงผลการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการศึกษาในรูปแบบการบรรยาย และรายงานผลการศึกษาในรูปแบบพรรณนาความ

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโกศาสามัคคี

คุณภาพชีวิต เป็นการดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีความสุขทั้งทางด้าน ร่างกายและ จิตใจ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมที่ตนอยู่ได้ เป็นอย่างดี ขณะเดียวกันก็สามารถเผชิญปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมดังนั้น คุณภาพชีวิตจึงเป็นปัจจัยที่มี ความสำคัญต่อการดำรงชีวิตอยู่ของบุคคลในสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของชุมชนโกศาสามัคคีประกอบด้วย 1) บุคคลเป็นกระบวนการสร้างหลักประกันคุณภาพชีวิต ในมุมมองของบุคคลควรมีการให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจแก่บุคคล ความรู้ความเข้าใจนั้นจะนำไปสู่การสร้างจิตสำนึก ทำให้ตระหนักในคุณค่าของศีลธรรมคำสอน และเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องจากคุณธรรมและจริยธรรมที่ชุมชนได้กำหนดขึ้น 2) ครอบครัว เป็นสถาบันในการสร้างหลักประกันที่

สำคัญยิ่ง คือ ในครอบครัวจะมีบรรดาผู้ใหญ่ทั้งที่เป็นปู่ย่า ตายายและพ่อแม่ที่ควรประพฤติปฏิบัติตนเองให้อยู่ในกรอบในธรรมศีลธรรม การประพฤติตามหลักศีล 5 เป็นต้นแบบที่ดีแก่บรรดาลูกหลานหรือเยาวชน เพื่อเป็นจุดศูนย์รวมในการสร้างความรัก ความสามัคคี ความอบอุ่นภายในครอบครัว และดำรงอยู่ภายในหลักศีล 5 ด้วยการนำลูกหลานเข้าวัดเพื่อเรียนรู้ถึงคุณธรรม จริยธรรมอันเกิดจากการรักษาศีลและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของปู่ย่า ตายาย และพ่อแม่ เพราะการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกหลานถือได้ว่าเป็นแนวทางการปกป้องกันภัยที่เกิดจากการดำรงชีวิตที่เสเพลของเด็กและเยาวชน โดยการพิจารณาไตร่ตรองถึงคุณค่าการดำรงชีวิตเพื่อให้อยู่บนรากฐานแห่งความพอดี และเพียงพอต่อการดำรงในโลกปัจจุบัน

3) สังคม คือการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในสังคม ถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องมีกฎระเบียบวินัยหรือกติกาในชุมชนและสังคม เพื่อควบคุม กำกับ ดูแลคนในสังคมให้ประพฤติปฏิบัติ ไม่ให้เกิดการปองร้าย ไม่ว่าร้าย และไม่ทำลายกันและกัน ไม่เอาไรต์เอาเปรียบกันและกัน ซึ่งนำไปสู่ความผาสุกและปกติสุขของชุมชน

4.2 หลักศีล 5 ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท

ศีล 5 เป็นกระบวนการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม ตามทัศนะทางพระพุทธศาสนา ปรากฏในสูตรต่าง ๆ เช่น ในจักกวัตติสูตร และในอัครคณฺยสูตร พระพุทธเจ้าได้ตรัสถึงความ เป็นมาของศีลโดยเล่าถึงสภาวะทางธรรมชาติว่า เดิมทีนั้นมนุษย์อยู่กันอย่างสงบสุข โดยอาศัยการรู้จัก ประมาณตน ในเวลาต่อมาเมื่อมนุษย์มีมากขึ้นความเห็นแก่ตัวและการ เบียดเบียนกัน การลักขโมย เป็นต้น ก็เกิดขึ้น ความสงบสุขก็หายไป ฉะนั้น เพื่อให้คนใน สังคมตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม กลัวบาปและมี ความเอื้ออาทรต่อกัน จึงจำเป็นต้องมีศีล 5 มาช่วย ในการควบคุม

4.3 การประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโกศ สามัคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

1) การประยุกต์หลักศีลข้อที่ 1 เพื่อเป็นหลักประกันชีวิต โดยพยายาม หลีกเลียง หรือไม่สนับสนุนส่งเสริมให้ ชำสั่วด้วยวิธีการต่าง ๆ มีความจำเป็นในการ ดำรงชีวิตและเชื่อว่าการฆ่าสัตว์เป็นบาปทั้งในชาตินี้ และส่งผลในชาติหน้า รวมทั้งไม่ไป คิดร้ายต่อผู้อื่น ไม่เบียดเบียนผู้อื่น การไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ย่อมให้ชื่อว่าให้ชีวิต ให้ความ ปลอดภัยแก่ชีวิตของสรรพสัตว์ทั้งหลายเป็นการให้สิ่งที่มีค่ายิ่งกว่าทรัพย์สินใด ๆ และไม่ฆ่า ทำลายชีวิต หรือว่าจ้างผู้อื่นกระทำ และไม่เลี้ยงชีพด้วยอาชีพที่รุนแรงต่อสรรพสัตว์และเพื่อน มนุษย์ 2) การประยุกต์หลักศีลข้อที่ 2 เพื่อเป็นหลักประกันทรัพย์สิน ซึ่งถือว่ามี การดำเนิน ชีวิตบนหลักศีล 5 โดยมีเจตนางดเว้นจากการไม่ถือเอาของที่เจ้าของไม่ได้ให้ ไม่ลักขโมย ไม่เบียดเบียนผู้อื่นทางด้าน ทรัพย์สิน กรรมสิทธิ์ต่าง ๆ ที่คนอื่นครอบครอง ไม่ทำให้ตนเอง ร่ำรวยมั่งคั่งขึ้นบนความทุกข์ยากของ คนอื่นหรือเจตนาไม่บริสุทธิ์อย่างไรก็ตามยังมีการลัก ขโมยบ้างแต่ไม่มากนัก 3) การประยุกต์หลักศีล ข้อที่ 3 เพื่อเป็นหลักประกันครอบครัวได้

อย่างยิ่ง จึงไม่ก่อให้เกิดปัญหา เกี่ยวกับความแตกแยกในครอบครัวในด้านการประพฤติผิดในกาม เพราะรู้จักควบคุมความต้องการของตัวเอง รู้ถูกผิด รู้ว่าอะไรควรหรือไม่ควร เพราะมนุษย์เป็นผู้ประเสริฐกว่าสัตว์ไม่ควรยุ่งกับลูกหลาน ไม่ควรปรารถนาที่จะล่วงเกินอันจะเป็นการทำร้ายจิตใจของผู้อื่นอย่างหนัก อีกทั้งยังเป็นบาปแบบไม่มีประมาณ ต้องรักเดียวใจเดียว เว้นจากการประพฤติผิดในกาม ไม่ล่วงละเมิด ช่มชู้ใจผู้อื่นที่ไม่ยินยอมรวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองก็ไม่ยินยอมเช่นกัน ไม่เบียดเบียนผู้อื่นทางด้านคู่ครอง ไม่ผิดประเพณี 4) การประยุกต์หลักศีล ข้อที่ 4 เพื่อเป็นหลักประกันสังคม เพื่อให้ของชุมชนโกศาสามัคคีอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ด้วยเข้าใจในหลักศีลในข้อนี้ โดยมีความตั้งใจต้งใจจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง ยุแหยงผู้อื่นในทางที่ไม่ดีในทางที่เสียหาย ไม่เบียดเบียนผู้อื่นด้วยวาจาที่ไม่เป็นจริง ไม่เกิดประโยชน์ มีความซื่อสัตย์ต่อกัน ไม่พูดโกหก ไม่กล่าววาจาที่ปราศจากสติอันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อน แก่ผู้อื่น แก่สังคม แก่ประเทศและแก่มวลมนุษยชาติ ทุกครั้งที่พูดก็หลีกเลี่ยงคำหยาบคาย คำส่อเสียด คำยุยงให้ผู้อื่นแตกแยก 5) การประยุกต์หลักศีล ข้อที่ 5 เพื่อให้ชุมชนได้ตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้ยานพาหนะในขณะมีเมาสุรา และตระหนักถึงการดูแลรักษาสุขภาพ โดยมีความพยายาม ลด ละ เลิก เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และยาเสพติดทุกชนิด

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

การพัฒนาคุณภาพชีวิตมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ซึ่งเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของ ผู้คนในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ โดยการสะท้อนพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงถึงทัศนคติ ค่านิยมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีศีลธรรมและคุณธรรมจนกลายเป็นแบบแผน กฎเกณฑ์ที่สามารถอยู่ร่วมกัน ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง วิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมถูกกำหนดโดย วัฒนธรรมของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย ตั้งแต่ตื่นนอนจนเข้านอน พฤติกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์ทำไม่ว่าจะเป็นการแปร่งฟัน สวมใส่เสื้อผ้า เครื่องประดับ ตลอดจนการเล่นกีฬา ดูโทรทัศน์ ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องของวัฒนธรรมทั้งสิ้น วัฒนธรรม เป็นตัวกำหนดรูปแบบของครอบครัว เศรษฐกิจ การปกครอง การศึกษา ศาสนา เป็นต้น วัฒนธรรมจะกำหนดว่าสิ่งใดดีสิ่งใดไม่ดีสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด รวมทั้งเป้าหมายในชีวิตว่าควรเป็นอย่างไร ฉะนั้น กิจกรรมทุกอย่างของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการกิน การดื่ม การพูด การอ่าน การเขียน การคิด การทำงาน การเล่น การติดต่อสัมพันธ์ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องของวัฒนธรรมทั้งสิ้น วัฒนธรรมจึงเป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคม วิถีชีวิตของคนถูกกำหนดให้แตกต่างกันด้วยวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ เช่น ชาวเขาก็แตกต่างจากชาวเมือง คนไทยอิสลามก็แตกต่างจากคนไทยพุทธ ดังนั้น วิถีชีวิตของชาวไทยหรือต่างชาติก็จะมีวิถีชีวิตที่เป็นลักษณะของตนเองจึงไม่ถือว่าวัฒนธรรมของใครสูงหรือต่ำ ลำหลัง ป่าเถื่อนกว่าอีกวัฒนธรรมหนึ่งและวิถีชีวิตของคนในสังคมนั้นย่อมมีการ

เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของแต่ละสังคม จำเป็นที่ต้องเรียนรู้ปรับตัวให้สอดคล้องกับสิ่งใหม่ ๆ เพื่อการอยู่รอด แต่สิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต คือ คติธรรมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีรวมทั้งปัจจัยสี่ จึงทำให้มนุษย์จำเป็นต้องการแลกเปลี่ยนการผลิตซึ่งกันและกันในชุมชน วิถีชีวิตจึงเป็นการสรุปความคิดและแนวการปฏิบัติตนของชุมชนนั้น ๆ ซึ่งโดยทั่วไปแต่ละชุมชนจะมีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชนนั้น ๆ ที่มีคุณค่าเกิดจากการรวบรวมจากประวัติศาสตร์ให้ความสำคัญแก่ความเป็นคนและหล่อหลอมกลมกลืนกันในชุมชน ซึ่งก่อให้เกิดแรงผลักดันในการพัฒนาชุมชนที่สำคัญ ซึ่งหากต้องการเข้าใจชุมชนจะต้องศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาและวิถีชีวิตของชุมชนนั้น ๆ สอดคล้องกับ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) (2543) ได้กล่าวว่า การมองและสำรวจตัวเองจึงเป็นรากฐานและเป็นเรื่องสำคัญในการดำเนินชีวิตเท่ากับการสำรวจในระบบใหญ่ โดยเริ่มจากการสำรวจตนเองเป็นพื้นฐาน ดังนั้นการสำรวจตัวเองว่าดีหรือไม่ดีเป็นหลักสำคัญ หมายถึงว่าตัวเรามีเมตตา มีคุณธรรม และปฏิบัติตามหลักศีลธรรมมากหรือน้อยเพียงใด เพราะศีลเป็นรากฐานของคุณธรรมอื่น ๆ ทำให้ไม่ประมาทหมั่นมาจนตกเป็นทาสของโลกและชีวิตในทางที่ไม่ จึงต้องอาศัยสติสัมปชัญญะ รู้จักมอง รู้จักพิจารณา รู้จักวางตัว วางใจต่อความเป็นจริง เพื่อที่จะเอาชนะความโลภ ความโกรธ ความหลง ให้อยู่เหนือความกระหายอยากในสิ่งต่าง ๆ โดยมีศีล 5 เป็นฐานเป็นเครื่องค้ำจุนให้อย่างขึ้นไป จนสามารถพัฒนาจนเป็นศีลที่ประกอบใน มรรคมรรค 8 ประการ การพัฒนาศีลที่เป็นองค์มรรค ก็คือการฝึกอบรมในด้านความประพฤติมีระเบียบวินัย มีความสุจริตทางกายวาจา และสัมมาอาชีวะ หรือเรียกตามบาลีว่า หลักของอริยมรรค แปลว่า ทางดำเนินแห่งความดับทุกข์ที่ทำให้เป็นอริยชน หรือวิถีดำเนินชีวิตที่ประเสริฐ อริยมรรคนี้ แบ่งระดับการพัฒนาศีลที่เป็นองค์มรรค เป็น 3 อย่าง คือ 1) สัมมาวาจา เจรจาชอบ มี 4 ประการ ได้แก่ การละมุสาวาท เว้นการพูดเท็จ และในขณะเดียวกันก็ให้พูดคำจริง เรียกว่า สัจจะวาจา ละปิสฺสุณวาจา คือ เว้นจากการพูดส่อเสียด และในขณะเดียวกันก็ให้พูดคำสมานสามัคคี เรียกว่า สามัคคีรณวาจา และละผรุสวาจา คือ เว้นจากการพูดหยาบคาย ขณะเดียวกันก็ให้พูดแต่คำอ่อนหวานสุภาพ ไพเราะน่าฟัง ที่เรียกว่า สันทวาจา ละสัมผัปปลาปะ คือ เว้นการพูดเพ้อเจ้อ เหลวไหลไร้สาระ และในขณะเดียวกันก็ให้พูดแต่คำมี ประโยชน์สร้างสรรค์ เรียกว่า อัตฺตสันฺหิตวาจา 2) สัมมาภิมมัตตะ การงานชอบ คือ การกระทำที่ชอบมี 3 ประการ ได้แก่ การละจากปาณาติบาต หมายถึง เว้นจากการทำลายชีวิตทั้งคนและสัตว์ทุกจำพวก ในขณะเดียวกันก็ควรช่วยเหลือเกื้อกูลแก่กัน ละอทินนาทาน คือ เว้นจากการเอาทรัพย์สินสมบัติสิ่งของของคนอื่นที่ไม่อนุญาต หรือไม่ได้มีเจตนาที่จะให้ ในขณะเดียวกันก็ควรจะบริจาคให้ทานตามโอกาสและฐานะ ละกาเมสุมิจฉาจาร คือ เว้นจากความประพฤติดินในกาม หมายถึง ไม่ล่วงละเมิดในสามีภรรยาอันเป็นที่รักยิ่งของคนอื่น ในขณะเดียวกันก็ควรประพฤติสัทธาสันโดษ คือ พอใจในคู่ครองของตนเองเท่านั้น 3) สัมมาอาชีวะ การเลี้ยงชีพ

ชอบ ได้แก่ ละมิจฉาชีพ เลี้ยงชีวิตด้วยสัมมาชีพ ในขณะที่เดียวกันก็ควรมีความขยันหมั่นเพียร ในการประกอบอาชีพ การงาน หน้าที่อันสุจริต

5.2 หลักศีล 5 ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท

พระพุทธองค์ได้ทรงประกาศยืนยันถึงความสำคัญของศีล ทรงตักเตือนให้ชาวพุทธยึดถือเอาศีลเป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตแม้ก่อนพระพุทธองค์จะทรงปรินิพพานก็ทรงมอบศีลให้เป็นเหมือนมรดกแก่ชาวพุทธ ในพระพุทธศาสนาว่าให้อยู่กันด้วยศีล ปกครองกันด้วยศีล ถือเอาศีลมาปฏิบัติให้เป็นบรรทัดฐานในการอยู่ร่วมกัน การประพฤติปฏิบัติตามศีลธรรมจึงเป็นการลดช่องว่างระหว่างชนชั้นในสังคมได้และแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับคนรอบข้างและคนในสังคม ศีล 5 เป็นกระบวนการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม ตามทัศนะทางพระพุทธศาสนา ปรากฏในสูตรต่าง ๆ เช่น ในจกกวัตติสูตร และในอัครัญญสูตร พระพุทธเจ้าได้ตรัสถึงความเป็นมาของศีลโดยเล่าถึงสภาวะทางธรรมชาติว่า เดิมทีนั้นมนุษย์อยู่กันอย่างสงบสุข โดยอาศัยการรู้จัก ประมาณตน ในเวลาต่อมาเมื่อมนุษย์มีมากขึ้น ความเห็นแก่ตัวและการเบียดเบียนกัน การลักขโมย เป็นต้น ก็เกิดขึ้น ความสงบสุขก็หายไป ฉะนั้น เพื่อให้คนในสังคมตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม กลัวบาปและมี ความเอื้ออาทรต่อกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) (2538) ได้ให้ความหมายของศีลไว้ใน พจนานุกรมพุทธศาสนมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่า “ศีล” หมายถึง การรักษากาย วาจา ให้ เรียบร้อย เป็นการรักษาปกติตามระเบียบวินัย หรือข้อปฏิบัติในการเว้นจากความชั่ว (The Five Precepts of Morality) เดิมเรียกว่า “สิกขาบท 5” เป็นข้อปฏิบัติในการฝึกตน ใครปฏิบัติตามนี้ เรียกว่า “มีศีลเบื้องต้น” สรุปได้ว่า ศีล 5 หมายถึง ข้อกำหนดหรือข้อปฏิบัติเบื้องต้นในการเว้นจากการทำชั่ว โดย การรักษากาย และ วาจาให้เป็นปกติ เพื่อช่วยให้กิจกรรมของสังคมดำเนินไปได้อย่างปกติสุข ทั้งส่วนปัจเจกบุคคล และสังคมโดยรวม

5.3 การประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโคคาสามัคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

การประยุกต์หลักศีล ข้อที่ 1 เป็นหลักประกันชีวิต โดยพยายามหลีกเลี่ยงหรือไม่สนับสนุนส่งเสริมให้ฆ่าสัตว์ด้วยวิธีการต่าง ๆ มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตและเชื่อว่าการฆ่าสัตว์เป็นบาปทั้งในชาตินี้และชาติหน้า รวมทั้งไม่ไปคิดร้ายต่อผู้อื่น ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ย่อมให้ชื่อว่าให้ชีวิต ให้ความปลอดภัยแก่ชีวิตของสรรพสัตว์ทั้งหลายเป็น การให้สิ่งที่สูงค่ายิ่งกว่าทรัพย์สินใด ๆ และไม่ฆ่าทำลายชีวิต หรือว่าจ้างผู้อื่นกระทำ และไม่เลี้ยงชีพด้วยอาชีพที่รุนแรงต่อสรรพสัตว์และเพื่อนมนุษย์

การประยุกต์หลักศีล ข้อที่ 2 เป็นหลักประกันทรัพย์สิน ซึ่งถือว่ามี การดำเนินชีวิตบนหลักศีล 5 โดยมีเจตนางดเว้นจากการไม่ถือเอาของที่เขาไม่ได้ให้เรา ไม่ลักขโมย ไม่เบียดเบียนผู้อื่นทางด้านทรัพย์สิน กรรมสิทธิ์ต่าง ๆ ที่คนอื่นครอบครอง ไม่ทำให้ตนเอง

ร่ำรวยมั่งคั่งขึ้นบนความทุกข์ยากของคนอื่นหรือเจตนาไม่บริสุทธิ์ อย่างไรก็ตามยังมีการลักขโมยบ้างแต่ไม่มากนัก

การประยุกต์หลักศีล ข้อที่ 3 เป็นหลักประกันครอบครัว จึงไม่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความแตกแยกในครอบครัวในด้านการประพฤติดิถีการ เพราะรู้จักควบคุมความต้องการของตัวเอง รู้ถูกผิด รู้ว่าอะไรควรหรือไม่ควร ซึ่งแตกต่างจากสัตว์เพราะมนุษย์เป็นผู้ประเสริฐว่าไม่ควรยุ่งกับลูกหลาน สามี ภรรยา ใคร ๆ ก็รัก ไม่ควรปรารถนาที่จะล่วงเกินอันจะเป็นการทำลายจิตใจของผู้เป็นอย่างหนัก อีกทั้งยังเป็นบาปแบบไม่มีประมาณ ต้องรักเดียวใจเดียว เว้นจากการประพฤติดิถีการ ไม่ล่วงละเมิดข่มขืนใจ ผู้อื่นที่ไม่ยินยอมรวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองก็ไม่ยินยอมเช่นกัน ไม่เบียดเบียนผู้อื่นทางด้านคู่ครอง ไม่ผิดประเพณี

การประยุกต์หลักศีล ข้อที่ 4 อันเป็นหลักประกันสังคม เพื่อให้ชุมชนโลกาสามัคคีอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ด้วยเข้าใจในหลักศีลในข้อนี้ โดยมีความตั้งใจงดเว้นจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง ยุแหยงผู้อื่น ส่อเสียดในทางที่ไม่ดีในทางที่เสียหาย ไม่เบียดเบียนผู้อื่นด้วยวาจาที่ไม่เป็นจริง ไม่เกิดประโยชน์ มีความซื่อสัตย์ต่อกัน ไม่พูดโกหก ไม่กล่าววาจาที่ปราศจากสติอันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น แก่สังคมแก่ประเทศและแก่มวลมนุษย และทุกครั้งทีพูดก็หลีกเลี่ยงคำหยาบคาย คำส่อเสียด คำยุยงให้ผู้อื่นแตกแยก

การประยุกต์หลักศีล ข้อที่ 5 เป็นหลักประกันสุขภาพ การดำเนินดำเนินตามหลักศีลข้อ 5 นี้ ชุมชนโลกาสามัคคีได้ตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้ยานพาหนะในขณะมีเมาสุรา และตระหนักถึงการดูแลรักษาสุขภาพ โดยมีความพยายาม ลด ละ เลิก เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และยาเสพติดทุกชนิด สอดคล้องกับ พระอริการกิตติ ยุติธโร และคณะ (2560: 415) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ศีล 5 เพื่อเป็นแนวทางป้องกันภัยในสังคมไทย” ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักศีล 5 เพื่อเป็นแนวทางป้องกันภัยในสังคมไทยนี้ จะทำให้คนในสังคมไทยนั้นมีความตระหนักในศีล 5 มากยิ่งขึ้น เช่น มีการรักษาศีลทุกวันพระ รักษาศีลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และยังปฏิบัติเป็นกิจวัตรประจำวัน การรักษาศีลข้อที่ 1 การไม่ฆ่าสัตว์ มีผลทำให้ไม่เบียดเบียนทำร้ายหรือฆ่าเขา แต่มีความเมตตาต่อกัน การรักษาศีลข้อที่ 2 การไม่ลักทรัพย์ มีผลทำให้ไม่ขโมยทรัพย์สินกัน แต่มีการเลี้ยงชีพในทางสุจริต การรักษาศีลข้อที่ 3 การไม่ประพฤติดิถีการ มีผลทำให้ไม่ล่วงละเมิดในสามีภรรยาเขา แต่มีความสำรวมในกา การรักษาศีลข้อที่ 4 การไม่พูดเท็จ มีผลทำให้ไม่พูดโกหก หลอกลวง แต่มีคำพูดสัตย์จริงต่อกัน การรักษาศีลข้อที่ 5 การไม่เสพของมีนเมา มีผลทำให้ไม่ดื่มสุราเมรัยของมีนเมาต่าง ๆ แต่มีสติสัมปชัญญะ เมื่อสารลัรักษาศีล 5 ได้ครบทุกข้อแล้ว ก็จะส่งผลให้เกิดความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของตนและคนในสังคม และทำให้เกิดสันติภาพ ความสงบสุขในสังคมไทยสืบไป และยังสอดคล้องกับ สมิต อาชนิจกุล (2535) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ การพัฒนาดนเอง ภาค 2 ว่า การนำหลักศีล 5 มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลในสังคม ที่แสดงพฤติกรรมที่ดีออกมาทางกาย วาจา และใจ กล่าวคือ เป็นผู้ประกอบด้วยความคุณธรรมและคุณงามความดี รู้จักรับผิดชอบชั่วดี คือ เป็นผู้ประกอบด้วย

เมตตา กรุณา มีสัจจะ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีhiriโอตตปปะ และเป็นผู้ที่แสดงพฤติกรรมทางกาย วาจา และใจ โดยใช้สติปัญญาตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ มากกว่าการใช้อารมณ์ หรือกิเลสตัณหาต่าง ๆ เป็นตัวตัดสินใจในการดำเนินชีวิต ดังนั้นการพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลในสังคม ก็คือการพัฒนาพฤติกรรมที่แสดงออกมาทาง กาย วาจาและใจ ให้มีคุณธรรม และศีลธรรมที่ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

6. ข้อเสนอแนะ

การประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะผลการวิจัย ดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

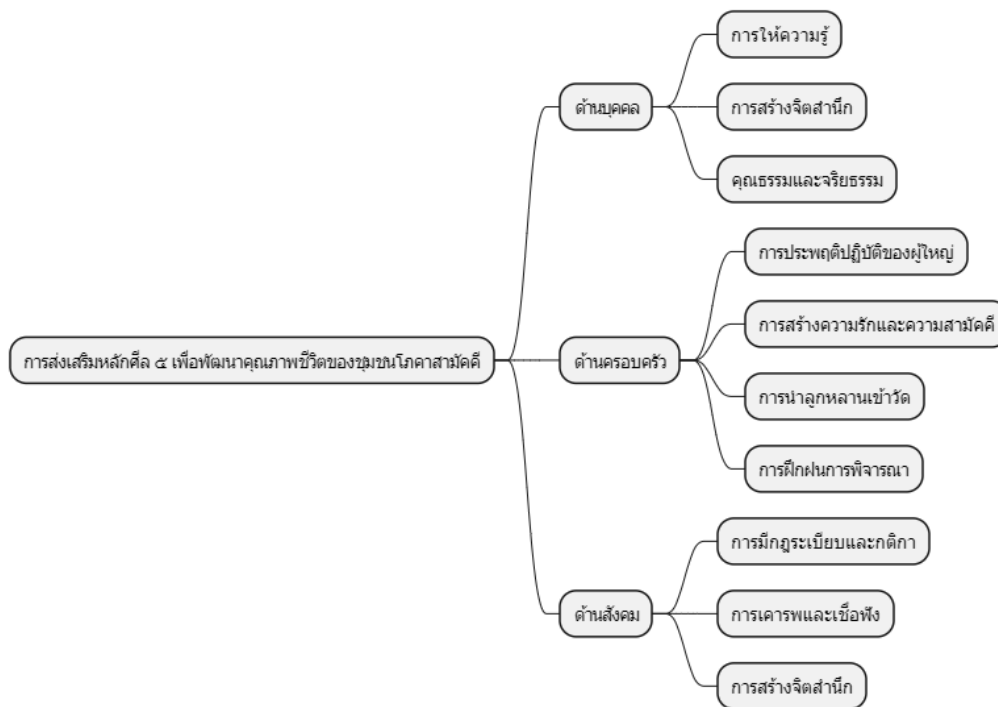
1. ชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ควรส่งเสริมการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องของชุมชน ให้ตระหนักถึงคุณค่าของหลักพุทธธรรม เพื่อการพัฒนาสังคม
2. ชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ควรส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางพระพุทธศาสนาให้ชุมชนได้เข้าใจในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง
3. ชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ควรส่งเสริมการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปฏิบัติในการทำงานหรืออยู่ร่วมกัน เพื่อให้เข้าใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญของสังคม ชุมชน

6.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การประยุกต์ใช้หลักศีล 5 เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพต่าง ๆ
2. กระบวนการสร้างหลักประกันชีวิตตามหลักศีล 5 ส่งเสริมสันติภาพอยู่ร่วมกัน ในพหุวัฒนธรรม
3. การประยุกต์ใช้หลักศีล 5 เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งในสถาบันศึกษาต่าง ๆ หรือการทำงาน

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการประยุกต์ใช้หลักศีล 5 ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ชุมชนโกศาสามัคคี อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ได้รับองค์ความรู้ ดังนี้

เอกสารอ้างอิง

- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2552). **พระไตรปิฎกศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รายวัน.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2538). **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2543). **วิธีคิดตามหลักพุทธธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: ศยาม.
- พระเทวินทร์ เทวินโท. (2544). **พุทธจริยศาสตร์จริยศาสตร์และจริยธรรม**. นนทบุรี: สหมิตรปริ้นติ้ง.
- พระอธิการกิตติ ยุติธโร และคณะ. (2560). การประยุกต์ศีล 5 เพื่อเป็นแนวทางป้องกันภัยในสังคมไทย. *Dhammathas Academic Journal*, 17(3), 415.
- วสิน อินทสระ. (2549). **พุทธจริยา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรม.
- สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน). (2557). **ฝึกใจ**. พิมพ์ ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์ธรรมะ อมรินทร์ปริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สมิต อาชวนิจกุล. (2535). **การพัฒนาตนเอง ภาค 2**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์อักษร.